

Disposicions generals – Instruccions

INSTRUCCIÓ municipal de regulació de la contractació reservada.

INTRODUCCIÓ

La Resolució de l'Assemblea General de les Nacions Unides aprovada el 25 de setembre de 2015 titulada, "Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 pel Desenvolupament Sostenible" expressa els reptes i objectius de tots els Estats per reduir la desigualtat i la injustícia social i, com manifesta el punt 23 de la Introducció a la mateixa declaració, "l'empoderament de les persones vulnerables".

L'article 27 de la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat i el seu protocol facultatiu aprovat el 13 de desembre de 2006 a la seu de les Nacions Unides a Nova York, estableix "el dret de les persones amb discapacitat a treballar, en igualtat de condicions amb les altres; això inclou el dret a tenir l'oportunitat de guanyar-se la vida mitjançant un treball lliurement elegit o acceptat en un mercat i un entorn laborals que siguin oberts, inclusivament i accessibles a les persones amb discapacitat."

Les empreses d'Economia Social i, concretament, els Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social i les Empreses d'Inserció Social, contribueixen a la configuració d'una societat més justa, amb igualtat d'oportunitats de tota la ciutadania i amb una relació entre els éssers humans fonamentada en l'ajut mutu sense consideració del lucre i el benefici privat. Aquestes entitats ajuden a la configuració d'un model d'activitat econòmica que posa com a objectiu fonamental el bé comú, que parteix d'una configuració d'empresa que reinverteix socialment els beneficis obtinguts i s'estructura democràticament amb participació de tots els agents implicats, apostant per la generació d'ocupació dels col·lectius en una situació de major vulnerabilitat: les persones amb discapacitat o amb trastorn mental, o en risc d'exclusió social.

Una de les conseqüències més perverses de la crisi econòmica està relacionada amb l'expulsió de les persones amb discapacitat, trastorn mental i/o en risc d'exclusió del mercat laboral ordinari, provocant que aquestes persones amb un alt grau d'autonomia que podrien desenvolupar la seva activitat laboral a l'empresa convencional, no hi estan accedint. Les dades disponibles ens indiquen que a partir del 2008 el nombre de noves persones amb discapacitat contractades per l'empresa ordinària és inferior a les noves persones contractades per Centres Especials de Treball, revertint la tendència inversa d'anys anteriors. En particular, des de Ajuntament creiem que hem de afavorir que les persones amb discapacitat amb un alt grau d'autonomia puguin incorporar-se a l'empresa ordinària, de manera que els Centres Especials de Treball estiguin principalment formats per persones amb nivells de autonomia més baixos i de més difícil inserció, i que les persones amb major autonomia s'integrin als CETs només de manera temporal com a transició cap al mercat laboral ordinari.

Tenint en compte aquest escenari i amb la intenció de revertir-lo, l'ajuntament aposta per la inserció laboral de les persones amb discapacitat, amb trastorn mental o en risc d'exclusió a través d'una doble estratègia que contempla la inserció d'aquests col·lectius en el mercat ordinari, així com en empreses i organitzacions creades especialment a l'efecte com són les Empreses d'Inserció i els Centres Especials de Treball. La contractació pública és una eina clau en aquest sentit, així doncs, des de l'Ajuntament de Barcelona es pretén utilitzar-la com un revulsiu per fomentar l'ocupació d'aquells col·lectius amb una major situació de vulnerabilitat social i que no podrien desenvolupar la seva activitat laboral en empreses ordinàries, doncs requereixen una atenció especialitzada.

Aquesta instrucció pretén donar els instruments i pautes d'actuació que clarifiquin i ajudin a totes les unitats municipals a promoure la contractació reservada afavorint la consolidació i el creixement de les Empreses d'Inserció i dels Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social, intentant afavorir aquells que atenen persones de més difícil inserció en el mercat ordinari.

La llei 9/2017, de 8 d'octubre, de Contractes del Sector Públic (LCSP), de la mateixa manera que ja preveia l'anterior Text refós 3/2011 de la Llei de contractes, preveu la possibilitat que la licitació en un contracte públic es reservi a la participació exclusivament de determinades entitats que tinguin com objecte social la inserció de determinades persones que pateixen una situació social o personal concreta. La contractació "reservada" constitueix una excepció al principi de lliure concurrència prevista a l'art. 132 i és una concreció del concepte de "compra pública estratègica", entesa com la capacitat de la contractació per impulsar polítiques públiques, especialment de contingut social, ambiental i d'innovació.

La vigent LCSP preveu dos tipus de contractació reservada:

1.- La reserva contemplada a la disposició addicional 4ª LCSP (a partir d'ara, DA) aplicable en procediments d'adjudicació de qualsevol objecte contractual (obres, serveis o subministraments de qualsevol valor econòmic) i a favor exclusivament de Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social i/o d'Empreses d'Inserció social.

2.- La reserva que contempla la DA 48^a, que apareix com a novetat a diferència del text refós 3/2011 i aplicable només en la contractació de serveis socials, culturals i esportius de determinats CPV de l'annex IV, i exclusivament a favor d'entitats que tinguin com objectiu la realització d'una missió de servei públic vinculada a la prestació de serveis de caràcter social, cultural o de salut; que els beneficis es reinverteixin per assolir l'objectiu de la organització o, si es distribueixen beneficis, es faci amb criteris de participació; que les estructures de direcció o propietat de la organització que executi el contracte es fonamentin en la propietat del personal empleat o en principis de participació, o que exigeixin la participació activa dels empleats, usuaris o les parts interessades.

INSTRUCCIÓ

1. Objecte de la instrucció

Aquesta instrucció té per objecte concretar criteris d'actuació destinats al conjunt de l'organització municipal referits exclusivament a la contractació reservada prevista en la DA 4ª LCSP, aplicable en procediments d'adjudicació de qualsevol objecte contractual (obres,

serveis o subministraments de qualsevol valor econòmic) i a favor exclusivament de Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social i/o d'Empreses d'Inserció social.

2. Àmbit subjectiu

La present instrucció és d'aplicació a l'Ajuntament de Barcelona i el seu grup municipal (organismes autònoms, entitats públiques empresarials i societats municipals amb capital íntegrament o majoritàriament municipal).

3. Objectius anuals de la contractació municipal reservada

La regulació de la DA 4ª LCSP, amb caràcter bàsic (llevat del paràgraf tercer, apartat primer) per a totes les Administracions Públiques i organismes i entitats dependents d'aquelles obliga a fixar objectius anuals de contractació reservada.

L'Ajuntament de Barcelona fixa anualment mitjançant Decret de l'Alcaldia l'objectiu econòmic que s'ha d'assolir pel conjunt de la organització municipal. La Gerència Municipal fixarà la distribució de la contractació reservada establint objectius aplicables per a cadascun dels districtes, gerències municipals i entitats del Grup Municipal (incloent-hi els organismes autònoms, entitats públiques empresarials i societats amb capital íntegrament municipal) i els representants municipals a les societats amb capital majoritàriament municipal traslladaran i impulsaran els mateixos objectius establerts per les societats amb capital íntegrament municipal per tal que siguin d'aplicació. El còmput es realitzarà de forma agregada, de tal forma que si una unitat orgànica supera l'import de reserva que li ha estat assignat com a objectiu, l'escreix podrà computar als efectes de compliment de la xifra de reserva global.

L'objectiu anual de contractació municipal reservada i els resultats obtinguts seran comunicats a la Taula de Contractació Pública constituïda mitjançant decret d'alcaldia el 21 d'octubre del 2016 i publicats almenys al portal web de contractació pública de l'Ajuntament.

Totes les unitats promotores de la contractació municipal han de programar la contractació reservada que es realitzarà en l'exercici pressupostari als efectes del compliment dels objectius anuals que es determinin.

La Comissió de Contractació Pública Socialment responsable, creada per Decret d'Alcaldia S1/D/2016-832, de 23 de març, en col·laboració amb la Direcció de Coordinació de Contractació Administrativa de l'Ajuntament, realitzarà un seguiment del compliment dels objectius de la contractació reservada. A tal efecte, de forma periòdica, es seguiran les dades dels contractes amb reserva social efectuats per les unitats municipals i es donaran les instruccions oportunes pel compliment dels objectius fixats.

4. La nova categoria de Centre Especial de Treball d'Iniciativa Social (CETIS)

La disposició final 14ª LCSP ha modificat el text refós de la "Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social", aprovada per Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre. S'ha afegit un nou apartat 4 a l'article 43, introduint la categoria de Centres Especials de Treball d'iniciativa social (CETIS) i definint-la.

D'acord amb aquesta nova regulació:

"Tenen la consideració de centres especials d'ocupació d'iniciativa social aquells que compleixin els requisits que estableixen els apartats 1r i 2n d'aquest article i siguin promoguts i participats en més d'un 50 per cent, directament o indirectament, per una o diverses entitats, ja siguin públiques o privades, que no tinguin ànim de lucre o que tinguin reconegut el seu caràcter social en els seus estatuts, ja siguin associacions, fundacions, corporacions de dret públic, cooperatives d'iniciativa social o altres entitats de l'economia social, així com aquells la titularitat dels quals correspongui a societats mercantils en què la majoria del capital social sigui propietat d'alguna de les entitats assenyalades anteriorment, ja sigui de manera directa o indirecta a través del concepte de societat dominant que regula l'article 42 del Codi de comerç, i sempre que en tots els casos en els seus estatuts o en acord social s'obliguin a la reinversió íntegra dels seus beneficis per crear oportunitats d'ocupació per a persones amb discapacitat i la millora contínua de la seva competitivitat i de la seva activitat d'economia social, tenint en tot cas la facultat d'optar per reinvertir-los en el mateix centre especial d'ocupació o en altres centres especials d'ocupació d'iniciativa social"

Per tant, d'acord amb la nova regulació, són Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social:

a) Els que compleixen els requisits dels apartats 1 i 2 de l'esmentat article, que són els que delimiten els requisits generals dels centres especials de treball (entitats que tenen com a finalitat garantir un treball remunerat per a les persones amb discapacitat i facilitar la inclusió d'aquestes persones en el mercat laboral, i que tenen una plantilla de com a mínim un 70% de persones amb discapacitat, a aquests efectes no es contemplarà el personal sense discapacitat dedicat a la prestació de serveis d'ajust personal i social).

b) Com a novetat, l'apartat 4 de l'article 43 afegeix com a requisits perquè aquests centres especials de treballs siguin considerats d'iniciativa social el següent:

- Que aquests centres estiguin promoguts i participats en més del 50% directament o indirectament, per una o diverses entitats (públiques o privades), que no tinguin ànim de lucre o que tinguin reconegut el seu caràcter social als estatuts, ja siguin associacions, fundacions, corporacions de dret públic, cooperatives d'iniciativa social o altres entitats de l'economia social.
- Que la titularitat d'aquests centres correspongui a societats mercantils en les quals la majoria del seu capital social sigui propietat d'alguna de les entitats assenyalades a l'apartat anterior, ja sigui de manera directa o bé indirecta a través del concepte de societat dominant regulat a l'article 42 del Codi de comerç.

Mitjançant previsió expressa als seus estatuts o per acord dels seus òrgans de govern corresponent, les entitats s'han d'obligar a reinvertir íntegrament els seus beneficis per a la creació d'oportunitats de treball de persones amb discapacitat i per a la millora contínua de la seva competitivitat i de la seva activitat d'Economia Social, tenint en tot cas la facultat d'optar per reinvertir-los en l'entitat mateixa o en altres Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social.

5. Entitats destinatàries de la reserva de la disposició addicional 4ª de la LCSP

La Disposició addicional 4ª LCSP preveu la contractació reservada a favor de CETIS i Empreses d'Inserció Social (EIS). Es menciona concreta i exclusivament a aquestes tipologia d'entitats com a possibles beneficiàries de la reserva contractual. En l'annex nº. 1 es realitza una descripció més detallada d'aquests tipus d'entitats segons la normativa reguladora.

L'article 7 del Reial decret 2273/1985, de 4 de desembre, que aprova el Reglament regulador dels CET i l'article 5 de la llei estatal 44/2007, de 13 de desembre, de regulació de les EIS, estableixen que aquestes entitats no poden actuar fins que no hagin estat prèviament qualificades i inscrites en el Registre públic corresponent que a Catalunya és gestionat per la Generalitat de Catalunya i que és accessible en el següent enllaç:

<http://treball.gencat.cat/es/ambits/insercio-laboral-rmi-idiscapacitat/discapacitat/CET/>

El registre de la Generalitat de Catalunya d'Empreses d'Inserció Social és accessible aquí:

http://treball.gencat.cat/es/ambits/insercio-laboral-rmi-i-discapacitat/empreses-insercio/registre_administratiu_empreses_insercio/

A Catalunya, les Empreses d'Inserció estan regulades per la llei 27/2002 de 20 de desembre, de mesures legislatives per regular les empreses d'inserció sociolaboral.

Mentre que els CETIS no puguin aportar una certificació registral que els declari aquesta condició o no s'adoptin mesures en aquest sentit per la Generalitat de Catalunya, caldrà procedir de la següent forma:

- Les empreses licitadores que tinguin la condició de CETIS signaran una declaració responsable general on també manifestaran que compleixen aquesta condició.

Per acreditar la condició s'haurà de presentar aquesta declaració responsable, segons model que s'acompanya a l'Annex 2 i s'haurà d'incloure en el sobre número 1 d'acord amb el previst a l'art. 140 de la LCSP.

- Abans de dictar l'acte d'adjudicació del contracte, el departament jurídic corresponent de cada òrgan de contractació, haurà d'emetre una diligència on indiqui que l'adjudicatària ha acreditat i aportat dins del termini de 10 dies a comptar des de l'endemà de la notificació del requeriment previst a l'art. 150.2 de la LCSP, la solvència tècnica, econòmica i financera, així com els requisits per a ser considerada centre especial de treball d'iniciativa social.

La documentació per tal acreditar que efectivament es tracta d'un CET d'Iniciativa Social és la següent:

1) Certificat del Registre de CET.

2) Acta fundacional o escriptura de constitució on s'acrediti que es tracta d'una entitat sense ànim de lucre i en cas de ser una entitat mercantil, el Llibre de socis que acrediti que la majoria del capital social pertany a una entitat sense ànim de lucre.

3) Estatuts en vigor registrats, on consti que l'objecte social és la inserció social i laboral de persones amb Discapacitat i/o risc d'exclusió social i on consti també que els socis (SL / SLL / cooperativa) ó els accionistes (SA / SAL) no rebran distribució de dividendes per les seves participacions o accions perquè es reinvertiran en l'activitat, per al compliment de la funció descrita a l'objecte social.

6. Especial consideració del contracte menor

Un contracte menor segons la regulació de l'article 118 LCSP pot ser també considerat contracte reservat. En aquest sentit, malgrat que no hi hagi publicitat ni concurrència, la contractació directa és reservada en la mesura que es destina a una entitat de les previstes en la DA 4ª.

Tal i com preveu la Guia de contractació pública social al seu apartat 4 en els procediments d'adjudicació sense concurrència es podrà ampliar la reserva a altres entitats sense ànim de lucre sempre que tinguin com a objecte social o fundacional la inserció social i laboral de persones en situació de risc d'exclusió social o integració de persones amb discapacitat, condició que haurà de ser verificada per la secretaria delegada o departament de serveis jurídics de l'òrgan de contractació mitjançant la comprovació dels estatuts, acta fundacional o equivalent. Aquests contractes també comptabilitzaran per assolir els objectius municipals de contractació reservada.

7. Reserva específica a un tipus d'entitat

Cal destacar que cada tipus d'entitat social (CETIS o EIS) té uns objectius socials singulars. En l'annex nº. 1 expliquem aquestes característiques: els trets més diferenciadors són que els CETIS tenen com a objectiu la inserció social i laboral de persones amb discapacitat física, psíquica, sensorial o de trastorn de salut mental, mentre que les EIS tenen com a objectiu fonamental la inserció de persones pertanyents a col·lectius en situació d'exclusió social.

Atès que la tipologia de les persones i col·lectius que s'inclouen en ambdós tipus d'empresa d'Economia Social és molt diversa, es podrà reservar la contractació a favor exclusivament de CETIS o exclusivament d'EIS, en funció de l'acció i objectiu social que es pretén promoure, és a dir, la inclusió de persones amb discapacitat o en determinats col·lectius amb risc d'exclusió social.

D'acord amb la DA 4ª LCSP, es pot reservar exclusivament la participació als CETIS (persones amb discapacitat) o als EIS (col·lectius amb exclusió social) si es motiva adequadament. El criteri ha de valorar-se en funció del compliment d'objectius o línies generals d'actuació municipal en determinats àmbits territorials o programes municipals i la necessitat de potenciar especialment la inserció social d'un col·lectiu social específic o dels propis objectius anuals establerts.

Per tal de fomentar l'ocupació de persones amb discapacitat amb major grau de vulnerabilitat i amb més dificultat d'inserció al mercat laboral ordinari, els òrgans de contractació podran reservar la participació en procediments d'adjudicació a entitats amb perfils de discapacitats específics i per activitats concretes i atenent a les limitacions de possibles activitats productives per perfils de discapacitat.

8. Reserva en algun lot

La contractació reservada es pot establir, d'acord amb l'article 99 LCSP, en un lot o lots concrets d'una contractació. En aquest supòsit, els criteris de capacitat i solvència per a l'adjudicació d'un o varis lots reservats hauran de ser els corresponents al/s lot/s reservat/s.

9. Identificació del contracte reservat

La decisió de promoure un contracte reservat s'indicarà en l'informe de necessitat que inicia la tramitació de l'expedient de contractació.

La descripció del títol de l'objecte del contracte haurà d'incloure la precisió que es tracta d'un contracte reservat, i la descripció general de "...amb mesures de contractació pública sostenible", serà substituïda per "...Contractació reservada per la inserció de col·lectius amb discapacitat, trastorn mental i/ o exclusió social".

10. Requisits de solvència professional

La licitació d'un contracte reservat segueix el procediment general establert en la LCSP, no obstant això, el contracte reservat té dues consideracions estratègiques: obtenir la realització d'una obra, la prestació d'un servei o un subministrament i la realització d'un procés eficient d'inserció social i laboral de persones vulnerables ja sigui amb un grau de discapacitat, trastorn mental i/ o amb risc d'exclusió.

En els contractes de serveis, l'article 90.3 LCSP habilita que en aquest tipus de contractes amb reserva social, es puguin requerir aptituds específiques de l'empresa licitadora en matèria social, de prestació de serveis de proximitat o "d'altres anàlegs". És possible, per tant, introduir requeriments de solvència que permetin garantir estàndards d'experiència i coneixements professionals, així com de coneixement i experiència d'inserció social i laboral de les persones destinatàries del servei al territori i condicions específiques que assegurin que els processos d'acompanyament i d'assessorament socio-laboral de les persones amb discapacitat o en situació d'exclusió social siguin adients.

11. Clausulat social i ambiental

El fet que hagin de ser CETIS o EIS les entitats destinatàries de la contractació reservada no exclou l'aplicació de les consideracions socials i ambientals incorporades en el decret d'Alcaldia S1/D/2017-1271, de 24 d'abril de 2017, de contractació pública sostenible, amb l'adequació que correspongui.

12. Subrogació

Als efectes d'una possible subrogació, d'acord amb el que preveu l'art. 44 dels Estatuts dels Treballadors, l'òrgan de contractació ha de vetllar per facilitar la informació de les condicions de treball dels treballadors i treballadores quan un conveni col·lectiu o un acord de negociació col·lectiva d'eficàcia general estableixin la subrogació del personal.

En aquest sentit s'annexa la llista de convenis de sector vigents i aplicables a data d'aprovació d'aquesta instrucció que contempnen la subrogació obligatòria. Aquest annex s'incorporarà en la intranet de Contractació per a la seva actualització.

També l'article 130.2 LCSP estableix que, "Quan l'empresa que estigui efectuant la prestació objecte del contracte que s'ha d'adjudicar sigui un centre especial d'ocupació, l'empresa que resulti adjudicatària té l'obligació de subrogar-se com a ocupador de totes les persones amb discapacitat que estiguin desenvolupant la seva activitat en l'execució del contracte referit"

Tenint en compte aquestes referències normatives, la subrogació de personal afecta a totes les persones vinculades a l'execució del contracte, i pel que fa a les persones amb discapacitat que estiguin desenvolupant l'activitat la seva subrogació serà obligatòria. Per aquests motius i per tal de garantir que els licitadors puguin disposar de tota la informació per a preparar les seves ofertes, cal indicar obligatòriament i d'acord amb el que preveu l'art. 130 de la LCSP tota la informació del personal susceptible de ser subrogat.

13. Criteris de selecció de la millor oferta

Els criteris específics i apropiats per a la selecció de la millor oferta poden ser, en funció de la prestació que constitueixi l'objecte contractual i els objectius d'eficiència social que es pretenguin, algun o alguns dels que es relacionen a continuació. Es proposa que la puntuació total sigui de 100 punts, dels quals com a màxim el preu mai pot superar el 35%. Pel que fa a la resta de punts a assolir han de estar referits a aspectes qualitius de l'oferta tècnica que poden ser valorats de forma automàtica en la seva totalitat o amb criteris de judici de valor. En el cas que la ponderació dels criteris de judici de valor superin el 50% del total de la puntuació a assolir caldrà constituir comitè d'experts tal i com preveu l'art. 146.2 de la LCSP.

- **Respecte als criteris automàtics** es proposen els següents criteris, sent una proposta que l'òrgan de contractació haurà de concretar aplicant o no la totalitat dels que es proposen i les ponderacions en funció de l'objecte del contracte :

- el preu haurà de tenir una ponderació no superior al 35% de la puntuació total d'acord amb la previsió de l'article 145.3.g) LCSP i de la Instrucció municipal d'aplicació de la LCSP publicada en la Gasetta municipal del dia 16 de març de 2018.
- Atenció a la discapacitat i l'exclusió social. Es valorarà de manera positiva el grau d'atenció a la discapacitat i a l'exclusió social. En el cas que l'empresa que es presenti sigui un CETIS es valorarà, el % de persones amb discapacitat vinculades a l'execució del contracte. En el cas que l'empresa adjudicatària es tracti d'una EI es valorarà positivament el major percentatge de persones vinculades a la prestació del bé o servei definit a l'objecte del contracte que es troben vinculades a un itinerari d'inserció.
- Proposta de seguiment i acompanyament social. Es valorarà, tant pels CETIS com per les EI la disposició d'equips de suport i acompanyament per les persones amb discapacitat o en risc d'exclusió social. Així doncs es tindran en compte aquests dos criteris:
 - ✓ Ràtio de persones en risc d'exclusió /discapacitat vinculades a l'execució del contracte per personal de suport associat a la mateixa.
 - ✓ Nombre d'hores globals de les unitats de suport i acompanyament dedicades a l'equip en situació de vulnerabilitat vinculat a la prestació del bé o servei .

- Experiència i titulació de l'equip de suport i acompanyament. Es podrà incorporar com a criteri d'adjudicació l'increment d'anys d'experiència i formació de l'equip de suport i acompanyament de les persones en situació de vulnerabilitat social vinculades a l'execució del contracte, que superin el mínim establert com a condició de solvència tècnica.
- Pla de formació. Es valorarà el número d'hores d'un Pla de formació vinculat al servei o a l'especialització tècnica per a les persones en situació de vulnerabilitat vinculades a l'execució del contracte. Es recomana establir màxims en funció de la tipologia del contracte.

En el cas de licitacions reservades especialment per a CETIS: En el cas de contractes reservats d'acord amb el punt 7, es podria reservar la participació exclusiva a CETIS, que treballin amb determinats col·lectius concrets, requerint-ho com a solvència tècnica.

En el cas que la contractació estable o indefinida del personal vinculat a l'execució del contracte comporti una millora en relació a la qualitat dels treballs a realitzar pel fet que comporta una major professionalització i especialització dels treballadors i treballadores, es podrà incorporar com a criteri d'adjudicació la contractació indefinida de les persones ocupades d'acord amb l'apartat 3.2 dels criteris d'adjudicació que preveu la guia de contractació pública social.

Per la diversitat de tipologies de contracte, no es poden establir criteris generals de ponderació i s'haurà de tenir en compte l'objecte del contracte en relació al número de persones necessàries per dur-lo a terme i, el tipus de tasques que s'han de realitzar per determinar, específicament en cada cas, quina ponderació serà la més oportuna tenint en compte l'eficiència i sostenibilitat, el cost del cycle de la vida del producte o servei, les millores sobre el projecte tècnic i les propostes d'execució. En cas de dubte, sol·licitar assessorament al Servei que Barcelona Activa ha habilitat als efectes.

- Respecte els criteris de judici de valor:

A continuació s'indiquen aspecte susceptibles de ser valorats com a criteri d'adjudicació sempre i quan es justifiqui adequadament a l'informe de necessitat del contracte que aquest criteri comporta una millora pel servei o producte en tan que genera externalitats positives directament vinculades a l'objecte del contracte:

- Incorporar la valoració de la millora sobre la proposta tècnica d'acompanyament a la inserció laboral i protocols de seguiment que s'aplicaran a les persones ocupades en l'execució del contracte: Tot i que el plec de prescripcions obligatòriament ha de definir una metodologia d'acompanyament a la inserció laboral, es adient que les entitats especialitzades en aquests àmbits puguin presentar millores sobre aquesta metodologia que permetin ser comparades. La motivació de la contractació reservada és la inserció social de persones en situació d'exclusió, trastorn mental o discapacitat. Per tant, l'anàlisi dels protocols que seguirà l'empresa adjudicatària i els recursos que hi destinarà per a la formació i l'acompanyament socio-laboral en el marc del contracte públic que es licita és un criteri molt important i forma part del concepte "millor oferta".

- Incorporar la valoració de la millora de la Coordinació i metodologia de la prestació del servei: Als efectes de permetre i garantir un resultat més òptim en la inserció de les persones, el plec de prescripcions tècniques ha de contemplar una coordinació i metodologia mínima del servei, per aquest motiu, es considera adient valorar la millora d'aquest mínim establert, així com el grau de participació de les persones vinculades a l'execució del contracte en la definició de la prestació dels béns i serveis; el sistema de coordinació de l'equip vinculat a l'execució del contracte.

14. Garantia definitiva

D'acord amb l'apartat 3 de la disposició addicional 4ª LCSP, no es requereix la constitució de garantia definitiva. En cas contrari, caldrà justificar en l'expedient la raó extraordinària que obligui a requerir la garantia definitiva.

15. Implementació de la reserva social.

Per tal de facilitar al conjunt de l'organització municipal la correcta implementació d'aquesta Instrucció, l'Ajuntament ha encarregat a l'empresa municipal "Barcelona Activa" la posada en funcionament d'un servei d'assessorament per a la seva gestió i que oferirà suport sobre la conveniència de reservar contractes en funció de l'oferta de béns i serveis disponibles per CETIS i EIS, i també donarà suport en la definició d'estàndards per redactar els criteris automàtics i altres aspectes vinculats als plecs de licitació.

- Per contactar en referència a l'aplicació de la **Reserva Social o la implementació de la clàusula de subcontractació amb empreses d'economia social**:

contractacioresponsable@barcelonactiva.cat

- Per contactar en referència a la implementació de la **clàusula d'inserció de persones en situació d'exclusió social**:

inserció@barcelonactiva.cat

ANNEX I

REGULACIÓ JURÍDICA DELS CETIS I EIS

Els CETIS i les Empreses d'Inserció social (EIS) són dos tipus d'empresa d'Economia Social que en l'article 5.4 de la Llei estatal 5/2011, d'Economia Social, es qualifiquen com a entitats prestadores de Serveis d'Interès Econòmic General. Tanmateix, tenen alguna singularitat que les diferencia:

Els Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social

- ✓ Centres Especials de Treball

Els Centres Especials de Treball (CET) són empreses que asseguren un treball remunerat a les persones amb discapacitat i garanteixen la seva integració laboral. L'objectiu d'aquests centres és realitzar un treball productiu, participant en el mercat regularment i garantint que els seus treballadors/es tinguin la remuneració i els serveis d'acompanyament suficients per assolir la màxima autonomia, per tant, la seva funció és social.

Els CET tenen com a finalitat assegurar un lloc de treball remunerat i la prestació dels serveis d'ajustament personal i social que requereix el personal amb discapacitat. Els CET també són un mitjà d'integració de persones amb discapacitat en el règim de treball ordinari.

Gairebé la totalitat de la plantilla dels centres especials de treball estarà constituïda per treballadors i treballadores amb discapacitat, sense perjudici de les places en plantilla del personal no discapacitat, també imprescindible per al desenvolupament de la seva activitat. Poden incorporar-se com a treballadors i treballadores als CET les persones amb discapacitat intel·lectual, física, sensorial o malaltia mental. **La seva plantilla ha de comptar amb un mínim del 70 per cent de persones treballadores amb un grau de discapacitat igual o superior a un 33 per cent.**

Els Centres Especials de Treball poden ser creats per les administracions públiques o per qualsevol persona física o jurídica que tingui capacitat per ser empresari, i en conseqüència puguin contractar treballadors d'acord amb la legislació laboral. Aquesta amplitud permet que els titulars dels centres siguin d'allò més variats: associacions, fundacions, societats mercantils, persones físiques, etc.

El creador del centre es conceptua també com a titular, és a dir, com a l'entitat o persona en la qual recauen els drets i deures que neixen de l'activitat dels centres. D'aquesta manera, no és possible crear un centre si prèviament el seu creador i titular no posseeix capacitat jurídica i d'obrar, fet que en les persones jurídiques exigeix la seva inscripció prèvia en el registre del qual procedeixin (Registre Mercantil, Registre de Fundacions, etc.).

Els requisits per tal de poder inscriure's al Registre de Centres Especials de Treball són els següents:

- Acreditació de la personalitat del titular.

- Els estatuts han de deixar constància de que l'objecte social es durà a terme mitjançant un centre especial de treball, regulat al Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, que aprova el Text Refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i la seva inclusió social.
- Justificació, mitjançant l'estudi econòmic oportú, de les possibilitats de viabilitat del projecte per al compliment dels seus fins econòmics i socials.
- Plantilla formada per persones treballadores amb discapacitat.
- Proporcionar serveis d'ajustament personal i social per part de personal tècnic i de suport amb la titulació professional adequada a les necessitats dels treballadors amb discapacitat i les derivades de l'activitat del projecte

Així doncs, quan una empresa o entitat vulgui crear un CET, **haurà de complir els requisits esmentats anteriorment i sol·licitar la seva inscripció al Registre de CET aportant tota la documentació referenciada.**

L'objectiu final de l'ocupació protegida és la inserció laboral de les persones amb discapacitat a l'empresa ordinària, tot i que en la majoria d'ocasions això no s'acaba produint. No obstant això, cal entendre els CET com palanques de formació i generació de treballadors que han d'acabar aconseguint un lloc de treball amb suport al mercat ordinari.

✓ Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social

La Llei de Contractes del Sector Públic defineix els Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social mitjançant la seva disposició final catorzena, que afegeix un apartat 4 a l'article 43 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre. D'acord amb la nova regulació, són centres especials de treball d'iniciativa social:

*"4. Tenen la consideració de centres especials d'ocupació d'iniciativa social aquells que compleixin els requisits que estableixen els apartats 1r i 2n d'aquest article i siguin promoguts i participats **en més d'un 50 per cent, directament o indirectament, per una o diverses entitats, ja siguin públiques o privades, que no tinguin ànim de lucre o que tinguin reconegut el seu caràcter social en els seus estatuts, ja siguin associacions, fundacions, corporacions de dret públic, cooperatives d'iniciativa social o altres entitats de l'economia social, així com aquells la titularitat dels quals correspongui a societats mercantils en què la majoria del capital social sigui propietat d'alguna de les entitats assenyalades anteriorment, ja sigui de manera directa o indirecta a través del concepte de societat dominant que regula l'article 42 del Codi de comerç, i sempre que en tots els casos en els seus estatuts o en acord social s'obliguin a la reinversió íntegra dels seus beneficis per crear oportunitats d'ocupació per a persones amb discapacitat i la millora contínua de la seva competitivitat i de la seva activitat d'economia social, tenint en tot cas la facultat d'optar per reinvertir-los en el mateix centre especial d'ocupació o en altres centres especials d'ocupació d'iniciativa social."***

D'acord amb la nova regulació, són Centres Especials de Treball d'Iniciativa Social:

a) Els que compleixen els requisits dels apartats 1 i 2 de l'article 43, que són els que delimiten els requisits generals dels centres especials de treball (entitats que tenen per finalitat garantir un treball remunerat per les persones amb discapacitat i facilitar la inclusió d'aquestes persones al treball ordinari, i que tenen una plantilla de com a mínim un 70% de persones amb discapacitat).

b) Com a novetat, l'apartat 4 de l'article 43 afegeix com a requisits perquè aquests centres especials de treballs siguin considerats d'iniciativa social:

- Que aquests centres estiguin **promoguts i participats en més del 50% directament o indirectament, per una o diverses entitats** (públiques o privades), que no tinguin ànim de lucre o que tinguin reconegut el seu caràcter social als estatuts, ja siguin associacions, fundacions, corporacions de dret públic, cooperatives d'iniciativa social o altres entitats de l'economia social.
- Que la titularitat d'aquests centres correspongui a **societats mercantils en les quals la majoria del seu capital social sigui propietat d'alguna de les entitats assenyalades a l'apartat anterior**, ja sigui de manera directa o bé indirecta a través del concepte de societat dominant regulat a l'article 42 del Codi de comerç.

En qualsevol cas, han de recollir en els seus estatuts o en un acord social l'obligació de reinvertir íntegrament els seus beneficis per a la creació d'oportunitats de treball per a persones amb discapacitat i per a la millora contínua de la seva competitivitat i de la seva activitat d'economia social, tenint en tot cas la facultat d'optar per reinvertir-los en l'entitat mateixa o en altres centres especials de treball d'iniciativa social.

En el DOGC es publicà RESOLUCIÓ TSF/3000/2017, de 18 de desembre, per la qual es disposa la inscripció i la publicació de l'Acord d'ampliació de la ultra-activitat del Conveni Col·lectiu de treball del sector de centres especials de treballadors discapacitats físics i/o sensorials de Catalunya (codi de conveni núm. 79001565011999).
<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7531/1652305.pdf>

Aquest conveni que manté la seva vigència fins el 30 de novembre de 2018 prorroga les taules salarials publicades en

<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7257/1559050.pdf>

Així mateix, al DOGC també es troba publicada la RESOLUCIÓ TSF/2364/2016, de 4 d'octubre, per la qual es disposa la inscripció i la publicació del VII Conveni col·lectiu de treball del sector de tallers per a persones amb discapacitat intel·lectual de Catalunya (codi de conveni núm. 79000805011995).
<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7234/1545236.pdf>

D'acord amb l'article 5 del conveni, aquest es prorroga automàticament en finalitzar la seva vigència i en els seus propis termes, per períodes d'un any, si cap de les representacions no procedeix a la seva denúncia amb dos mesos, com a mínim, d'antelació a la data de venciment.

Les Empreses d'Inserció Social

La Llei 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral, defineix **l'empresa d'inserció** (EI) com aquella societat mercantil, societat laboral o cooperativa que, legalment constituïda, porta a terme qualsevol activitat econòmica de producció de béns o de prestació de serveis, i l'objecte social de la qual té com a finalitat primordial la integració sociolaboral de persones en situació o greu risc d'exclusió social. Així doncs, l'objectiu és integrar sociolaboralment aquestes persones que es troben excloses dels circuits tradicionals d'ocupació, proporcionant-los un treball remunerat i la formació i acompanyament necessaris per millorar les seves condicions d'ocupabilitat i facilitar el seu accés al mercat laboral ordinari.

La inserció sociolaboral va dirigida a persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi que estiguin desocupades i que tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari. L'accés d'una persona a una empresa d'inserció ha d'anar precedit per un informe sociolaboral, homologat per l'àmbit de Catalunya.

En aquest sentit, l'article 2 de la Llei catalana 27/2002 estableix que són subjectes d'inserció sociolaboral aquelles persones que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents:

- a) Persones amb disminució física, psíquica o sensorial o amb malalties mentals que tinguin possibilitats d'inserció en el món laboral.*
- b) Persones destinatàries de la renda mínima d'inserció.*
- c) Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció, perquè no compleixen els requisits establerts per l'article 6.1 de la Llei 10/1997, del 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció.*
- d) Joves majors de setze anys i menors de trenta provinents d'institucions de protecció de menors.*
- e) Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació i reinserció social.*
- f) Interns de centres penitenciaris la situació dels quals els permeti accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional i persones exrecluses.*
- g) Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció, però que es trobin, segons el parer dels serveis socials competents, en situació de risc d'exclusió.*
- h) Aturats de llarga durada més grans de quaranta-cinc anys.*

La Llei estatal 44/2007, de 13 de desembre, que regula el regim de les empreses d'inserció a més dels col·lectius esmentats anteriorment, afageix que també són persones amb risc d'exclusió social:

- Menors interns inclosos en l'àmbit d'aplicació de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, la situació dels quals els permeti accedir a una ocupació i la relació laboral no estigui inclosa en l'àmbit d'aplicació de la relació laboral

especial a què es refereix l'article 53.4 del Reglament de l'esmentada Llei, aprovat pel Reial Decret 1774/2004, de 30 de juliol, així com els que es troben en situació de llibertat vigilada i els exinterns .

- Persones procedents de centres d'allotjament alternatiu autoritzats per les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla.

- Persones procedents de serveis de prevenció i inserció social autoritzats per les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla.

Les EI han de:

- Ser promogudes i participades per una o diverses entitats promotores, que han de ser entitats o corporacions de dret públic o entitats sense ànim de lucre, l'objecte social de les quals inclogui la inserció social de persones especialment desfavorides:

- En el cas que les empreses d'inserció sociolaboral siguin societats mercantils (SA, SL) han de tenir una participació d'altres entitats almenys d'un 51 % del capital social.

- Si les empreses d'inserció sociolaboral són societats laborals, els treballadors han de tenir més del 50 % del capital social. Cap treballador en pot tenir més del 33 %.

- No cal que disposin de cap entitat promotora les empreses d'inserció sociolaboral que són societats cooperatives d'iniciativa social.

- Proporcionar a les persones treballadores en procés d'inserció: processos personalitzats i assistits de treball remunerat, formació en el lloc de treball, habitació social i laboral i, si escau, serveis d'intervenció o mesures d'acompanyament social que permetin la seva posterior incorporació al mercat de treball ordinari.
- Mantenir, en còmput anual, un mínim d'un 30% i un màxim d'un 70% de persones treballadores en procés d'inserció respecte al total de la plantilla.
- Aplicar, almenys, el 80% dels resultats o els excedents disponibles obtinguts en cada exercici econòmic a la millora o l'ampliació de les estructures productives i d'inserció.

Les EIS han d'estar registrades en el registre corresponent segons la seva forma jurídica segons es tracti d'una societat mercantil, una societat laboral o una cooperativa i a més, si el centre de treball es troba en Catalunya, s'hauran d'inscriure en el Registre Especial gestionat per la Generalitat de Catalunya. En la seva denominació han d'incloure l'expressió "Empresa d'Inserció" o l'acrònim "E.I."

La Llei catalana 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral, regula les empreses d'inserció sociolaboral i crea el Registre d'inscripció, que posteriorment es desenvolupa mitjançant el Decret 277/2003 de 4 de novembre de funcionament i competència del Registre administratiu d'empreses d'inserció de Catalunya. Un directori de les empreses d'inserció socials i els àmbits d'actuació es pot trobar en:

Empreses d'inserció laboral

<http://treball.gencat.cat/ca/ambits/insercio-laboral-rmi-i-discapacitat/empreses-insercio/>

<http://www.feicat.cat>

Centres Especials de Treball

<http://treball.gencat.cat/ca/ambits/insercio-laboral-rmi-i-discapacitat/discapacitat/CET/>

<http://ajuntament.barcelona.cat/accessible/ca/guia-recursos/centres-especials-treball>

<https://fecetcblog.wordpress.com>

http://www.dincat.cat/es/buscador-de-cet_4465

ANNEX 2

Proposta transitòria de qualificació jurídica mentre no es compti amb certificació registral de CETIS

MODEL DE DECLARACIÓ RESPONSABLE PER A CETIS I EI

El senyor/a, amb DNI núm., en nom propi / en nom i representació de de la qual actua en qualitat de ... (administrador únic, solidari o mancomunat o apoderat solidari o mancomunat), segons escriptura pública atorgada davant el Notari de (lloc), senyor ..., en data ... i número de protocol ..., com a empresa licitadora del contracte

DECLARA SOTA LA SEVA RESPONSABILITAT

- Que l'empresa.....és una Empresa d'Inserció d'acord amb el que estableix la Llei 27/2002 de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral i com a tal, es troba inscrita al registre d'Empreses d'Inserció de la Generalitat de Catalunya.
- Que l'empresa és un Centre Especial de Treball d'Iniciativa Social per a la inclusió laboral de persones amb discapacitat d'acord amb el que estableix l'art. 43 del Reial Decret legislatiu 1/2013 de 29 de novembre segons el que s'aprova el text refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, modificada per la disposició final 14a de la Llei 9/2017, de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic. Com a tal, està promoguda i participada en més del 50% per entitats sense ànim de lucre i recull en els seus estatuts l'obligació de reinvertir íntegrament els seus beneficis per la creació d'oportunitats de treball per a persones amb discapacitat i per la millora continua de la seva competitivitat i de la seva activitat d'economia social.
- Que en el cas de resultar ser proposada adjudicatària es compromet a aportar:
 - Els Estatuts de l'empresa.
 - Certificat respecte als integrants i participacions contemplades en el llibre de socis.
 - Certificat de l'òrgan d'administració que acrediti la propietat del capital social.
 - Certificat d'inscripció al registre de CET o EI.

I per què consti, signo aquesta declaració responsable.

(lloc i data)

Signatura